

NORME METODOLOGICE din 12 decembrie 2013

privind recoltarea, depozitarea și transportul probelor biologice în vederea probațiunii judiciare prin stabilirea alcoolemiei sau a prezenței în organism a substanțelor sau produselor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora în cazul persoanelor implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier

EMITENT • MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 812 din 20 decembrie 2013

Articolul 1

(1) Recoltarea probelor biologice de la persoanele implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, în vederea determinării alcoolemiei sau a prezenței în organism a produselor ori a substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora, din dispoziția organelor abilitate, se poate face în cadrul oricărei unități de asistență medicală autorizate sau în instituții medico-legale de către personalul medical care are aviz valabil de liberă practică.

(2) Recoltarea probelor biologice în condițiile alin. (1) se face după completarea de către polițistul rutier a formularului de cerere de analiză toxicologică a probelor biologice, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 1.

Articolul 2

(1) Recoltarea probelor biologice în condițiile art. 1 se face de către personalul medical, în prezența polițistului rutier care va completa și procesul-verbal al cărui model este prevăzut în anexa nr. 2.

(2) Personalul medical care a recoltat probele biologice va completa procesul-verbal al cărui model este prevăzut în anexa nr. 2.

Articolul 3

(1) Recoltarea probelor biologice de la persoanele implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, în vederea determinării alcoolemiei sau a prezenței în organism a produselor ori a substanțelor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora, denumită în continuare recoltarea probelor biologice, este asimilată urgențelor medicale și nu poate fi refuzată de către personalul medical.

(2) Refuzul nejustificat de a recolta probe biologice sau nerespectarea procedurilor prevăzute în prezentul ordin atrage răspunderea personalului medical, conform legii, cu excepția situațiilor în care prin prelevare se pune în pericol iminent viața conducătorului auto devenit victimă.

Articolul 4

(1) Identificarea persoanei de la care sunt recoltate probele biologice se realizează în baza următoarelor documente:

- a) carte de identitate, buletin de identitate, carte de identitate provizorie, pașaport sau permis de conducere auto, în cazul cetățenilor români;
- b) pașaport, carte de identitate, permis de ședere, titlu de călătorie sau permis de conducere auto, în cazul cetățenilor străini.

(2) În situația în care persoana respectivă nu posedă niciunul dintre documentele menționate la alin. (1) identificarea se poate face în baza unui proces-verbal întocmit de către polițistul rutier ca urmare a stabilirii identității persoanei în cauză prin metode și mijloace specifice poliției.

Articolul 5

(1) Determinarea, în vederea probațiunii judiciare, a alcoolemiei sau a prezenței în organismul unei persoane a produselor sau substanțelor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora, denumite în continuare droguri, se realizează numai în laboratoarele de toxicologie din cadrul instituțiilor medico-legale, potrivit competenței teritoriale.

(2) Determinarea alcoolemiei se efectuează în conformitate cu Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrului justiției, și al ministrului de stat, ministrul sănătății, nr. 255/1134C/2000 și cu metodologia elaborată de către Consiliul superior de medicină legală.

(3) Rezultatele obținute în urma determinărilor de laborator efectuate asupra probelor biologice în condițiile alin. (1) și (2) vor fi înscrise în buletinul de analiză toxicologică, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 3.

Articolul 6

(1) Prestația medico-legală reprezentată de determinarea alcoolemiei sau a prezenței drogurilor în organismul unei persoane se realizează contra cost.

(2) Costul prestației medico-legale menționate la alin. (1), incluzând și prețul trusei standard, se achită potrivit legii.

Articolul 7

(1) Probele biologice ce pot fi recoltate de la persoanele implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, în vederea determinării alcoolemiei sau a prezenței în organism a drogurilor, sunt reprezentate prin:

a) sânge, pentru determinarea alcoolemiei;

b) sânge și urină, pentru determinarea prezenței în organism a drogurilor.

(2) Probele biologice menționate la alin. (1) se recoltează cu trusa standard, ce trebuie să conțină toate elementele prevăzute în anexa nr. 4, în vederea determinării alcoolemiei, sau cele prevăzute în anexa nr. 5, în vederea determinării prezenței drogurilor în organism.

(3) Instituția medico-legală va refuza, în vederea efectuării determinărilor toxicologice, primirea probelor biologice recoltate în orice alte recipiente decât cele aflate în trusa standard, securizată în conformitate cu prevederile art. 19.

Articolul 8

(1) Trusele standard destinate recoltării, depozitării și transportării în condiții de securitate a probelor biologice, denumite în continuare truse standard, se asigură de către instituțiile medico-legale, costul acestora fiind suportat inițial din bugetul propriu al instituției medico-legale.

(2) Trusele standard pot fi utilizate în cadrul instituției medico-legale sau pot fi puse, la cerere, la dispoziția unităților de asistență medicală autorizate sau a organelor de poliție rutieră în vederea recoltării de probe biologice.

(3) Evidența truselor standard este consemnată într-un registru special în care vor fi menționate și trusele standard deteriorate sau cele desigilate și neutilizate, situații în care se va preciza motivul.

(4) Trusele standard pot fi utilizate în vederea recoltării, depozitării și transportului probelor biologice dacă:

a) prototipul prezentat de producător a obținut avizul Consiliului superior de medicină legală;

b) conțin, în stare nedeteriorată, toate elementele menționate în anexa nr. 4, pentru determinarea alcoolemiei, sau, după caz, în anexa nr. 5, pentru determinarea prezenței drogurilor în organism.

(5) Instituția medico-legală va refuza primirea probelor biologice recoltate, depozitate sau transportate în truse standard al căror prototip nu a obținut avizul Consiliului superior de medicină legală.

Articolul 9

(1) Recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei sau a prezenței în organism a drogurilor se va face în cel mai scurt timp posibil de la producerea evenimentului rutier sau a împrejurării care impune recoltarea acestora.

(2) Data și ora prezentării persoanei pentru recoltarea probelor biologice se înscriu de către personalul medical în registrul existent la unitatea de asistență medicală autorizată sau la instituția medico-legală unde se efectuează recoltarea probelor biologice.

Articolul 10

(1) Pentru determinarea alcoolemiei se vor recolta două probe de sânge la un interval de o oră una față de cealaltă, fiecare probă fiind reprezentată printr-o cantitate de 10 ml sânge.

(2) Atunci când rezultatul testării cu un mijloc tehnic certificat nu indică prezența alcoolului în aerul expirat recoltarea celei de-a doua probe de sânge nu mai este necesară, putând fi efectuată numai la cererea persoanei în cauză.

(3) Imediat după recoltare, proba de sânge va fi distribuită în mod egal, în cantitate de câte 5 ml, în două vacuete, ce conțin o substanță anticoagulantă.

(4) Probele biologice recoltate conform alin. (1), (2) și (3) vor fi introduse în containerele

trusei standard adecvate, care ulterior se va securiza.

Articolul 11

Supravegherea persoanei implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier în intervalul de timp de o oră dintre cele două recoltări de sânge revine polițistului rutier.

Articolul 12

(1) În cazul în care nu au fost recoltate două probe de sânge, la un interval de o oră una față de cealaltă, nu se va putea efectua estimarea retroactivă a alcoolemiei.

(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) situațiile medicale grave în care, prin recoltarea celei de-a doua probe de sânge, s-ar pune în pericol iminent viața persoanei respective.

Articolul 13

(1) Pentru determinarea prezenței în organism a drogurilor se recoltează:

- a) o probă de sânge în cantitate de 20 ml;
- b) o probă de urină în cantitate de cel puțin 20 ml.

(2) Proba de sânge se recoltează, de regulă, inițial și imediat va fi distribuită, în mod egal, în cantitate de câte 5 ml, în 4 vacuete, două vacuete care nu conțin substanțe anticoagulante și două vacuete ce conțin o substanță anticoagulantă.

(3) Proba de urină care, de regulă, se recoltează după proba de sânge, chiar și după un oarecare interval de timp necesar acumulării urinii, va fi recoltată în flaconul special din trusa standard.

(4) Supravegherea persoanei implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier până la recoltarea probei de urină sau, după caz, a celei de sânge revine polițistului rutier.

(5) Recoltarea probei de urină se realizează de către persoana în cauză, într-un spațiu adecvat în care să i se poată asigura intimitatea, fără a se permite prezența altor persoane sau animale în incinta respectivă.

(6) Înainte de a recolta proba de urină, persoana în cauză va fi verificată de către polițistul rutier în vederea depistării și îndepărtării unor substanțe care pot fi introduse în urina recoltată.

(7) În cazuri excepționale recoltarea probei de urină se poate face și prin sondaj vezical.

(8) Probele biologice recoltate conform alin. (1), (2) și (3) se introduc în containerele trusei standard adecvate, care ulterior se va securiza.

Articolul 14

(1) În cazul în care persoana de la care sunt recoltate probele biologice solicită și recoltarea contraprobelor biologice se vor utiliza concomitent două truse standard, costurile aferente fiind suportate de solicitant.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) se vor recolta cantități duble de probe biologice, care vor fi repartizate în cele două truse standard, dispozițiile art. 10-13 fiind aplicate în mod corespunzător.

(3) Valoarea de contraprobă poate avea și proba biologică rămasă, în cantitate suficientă pentru efectuarea unei alte analize, după determinarea toxicologică realizată în cadrul instituției medico-legale, caz în care prețul trusei standard nu va fi inclus în contravaloarea prestației medico-legale de analiză a contraprobei, ce urmează a fi suportată de către solicitantul contraprobelor.

(4) Analiza contraprobei se realizează la:

- a) institutul medico-legal conform competenței teritoriale, dacă proba este prelucrată la nivelul unui serviciu județean de medicină legală;
- b) alt institut de medicină legală dacă proba este prelucrată la un institut de medicină legală.

Articolul 15

(1) Dezinfecția tegumentului în vederea recoltării probelor biologice de sânge se realizează cu tamponul de unică folosință, impregnat cu dezinfectant nonalcoolic, existent în trusa standard.

(2) În cazul în care tamponul impregnat cu dezinfectant nonalcoolic, aflat în trusa standard, nu poate fi utilizat, se va folosi un tampon impregnat cu clorură de benzalconiu sau cu soluție apoasă de clorură de mercur.

Articolul 16

(1) Cu ocazia recoltării probei de sânge în vederea stabilirii alcoolemiei personalul medical va determina greutatea și înălțimea persoanei respective, indici antropometrici ce vor fi consemnați în procesul-verbal.

(2) Indicii antropometrici menționați la alin. (1) fac parte din categoria datelor obiective necesare unei eventuale estimări retroactive a alcoolemiei.

(3) Examenul medical, în vederea interpretării stării clinice induse de consumul recent de băuturi alcoolice sau de substanțe psihoactive a persoanei supuse recoltării probelor biologice, va fi efectuat numai la solicitarea polițistului rutier dacă persoana în cauză a fost implicată într-un accident de circulație rutieră în urma căruia a survenit decesul sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane.

(4) În situația prevăzută la alin. (3), medicul care a efectuat examinarea clinică va completa formularul al cărui model este prevăzut în anexa nr. 6.

Articolul 17

(1) Consimțământul persoanei cu privire la recoltarea probelor biologice în vederea determinării alcoolemiei sau a prezenței drogurilor în organism este prezumat.

(2) Refuzul persoanei implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier de a accepta recoltarea probelor biologice sau prezentarea la sediul unității de asistență medicală autorizată ori al instituției medico-legale, în vederea recoltării probelor biologice, se pedepsește conform legii, în condițiile Codului de procedură penală.

(3) Confirmarea refuzului persoanei implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier de a accepta deplasarea la sediul unității de asistență medicală autorizate sau al instituției medico-legale în vederea recoltării probelor biologice se face de către polițistul rutier prin întocmirea procesului-verbal de constatare a infracțiunii.

(4) Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător în situația în care persoana în cauză, aflată la sediul unității de asistență medicală autorizată sau al instituției medico-legale, refuză să accepte recoltarea probelor biologice înainte de desigilarea trusei standard.

(5) În situația în care, după desigilarea trusei standard, persoana în cauză refuză recoltarea probelor biologice, se vor completa în mod corespunzător rubricile respective din procesul-verbal de recoltare a probelor biologice, aflat în trusa standard, ce va fi semnat de către polițistul rutier și personalul medical, precum și de către persoana respectivă dacă aceasta nu refuză să semneze procesul-verbal.

(6) În situația prevăzută la alin. (5) persoana în cauză este obligată să achite contravaloarea trusei standard care a fost desfăcută.

Articolul 18

(1) În vederea recoltării probelor biologice trusa standard se deschide în prezența polițistului rutier și a persoanei în cauză.

(2) Probele biologice recoltate se introduc în containerele trusei standard imediat după recoltare, în prezența polițistului rutier și a persoanei în cauză.

(3) După introducerea containerelor ce conțin probele biologice recoltate, precum și a componentelor nefolosite din trusa standard respectivă și a formularelor completate și semnate, trusa standard va fi securizată în prezența polițistului rutier și a persoanei în cauză.

Articolul 19

(1) Securizarea trusei standard, după introducerea elementelor menționate la art. 18 alin. (3), se realizează prin aplicarea cumulativă a elementelor de siguranță existente în trusa standard:

a) banderola autocolantă, pe containerul în care se introduc recipientele ce conțin probele biologice;

b) sigiliul de unică folosință, inseriat, ce împiedică desfacerea cutiei trusei standard.

(2) După sigilarea trusei standard, personalul medical care a efectuat recoltarea va completa rubricile înscrispionate pe capacul cutiei trusei standard și va aplica ștampila instituției unde a fost realizată recoltarea.

Articolul 20

(1) După securizare, trusa standard va fi preluată de către polițistul rutier sau, după caz, va fi reținută la instituția medico-legală în vederea înaintării către laboratorul de toxicologie unde se va efectua analiza probelor biologice.

..... nr.

Sânge recoltat în vederea determinării alcoolemiei			
Recoltare proba de sânge I: anul	luna	ziua	
ora	min.		
Recoltare proba de sânge II: anul	luna	ziua	
ora	min.		

Mențiuni (Se vor preciza motivele pentru care nu s-au putut respecta prevederile legale.)

Persoana refuză să confirme prin semnătură neacceptarea recoltării.

Polițist rutier (numele, prenumele, gradul)	Personal medical (numele, prenumele)
Semnătura	Semnătura

Probe biologice recoltate în vederea determinării prezenței în organism a produselor ori substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora			
Recoltare sânge: anul	luna	ziua	
ora	min.		
Recoltare urină: anul	luna	ziua	
ora	min.		

Mențiuni (Se vor preciza motivele pentru care nu s-au putut respecta prevederile legale.)

Persoana refuză să confirme prin semnătură neacceptarea recoltării.

Polițist rutier (numele, prenumele, gradul)	Personal medical (numele, prenumele)
Semnătura	Semnătura

Parametrii antropometrici: Greutate (kg):	Înălțime (cm)

Mențiuni formulate de persoana supusă recoltării probelor biologice în legătură cu consumul de alcool și/sau de produse ori substanțe stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora:	
1. neagă consumul	
2. confirmă consumul de	
2.1. tip și cantitate de băutură/stupefiante/medicamente etc.	
2.2. intervalul de consum:	
2.3. consum de alimente (tip, cantitate, fel, interval de timp)	
2.4. boli declarate:	

Recoltarea probelor biologice a fost efectuată cu respectarea dispozițiilor Ordinului ministrului sănătății nr., publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.

Trusa standard a fost securizată cu sigiliul nr.
Semnătura persoanei.....

Polițist rutier (numele, prenumele, gradul, unitatea)	Personal medical (numele, prenumele, gradul profesional, unitatea)
Semnătura	Semnătura/parafa

Anexa 3
la normele metodologice
Unitatea emitentă
Laborator toxicologie
Către
BULETIN DE ANALIZĂ TOXICOLOGICĂ Nr.

